

TEGNOLOGIE**MODULE 2: KOMMUNIKASIEVAARDIGHEDE****EENHEID 2: Grafiese kommunikasie****TOETS**

1. Wat beteken die woord 'konvensies'? _____
2. Konvensies sluit die gebruik van _____ in
3. Hoe word die buitelyne gewoonlik geteken en hoekom word dit so geteken?

4. Wat is verborge lyne en hoe word dit geteken?

5. Waar of vals: As 'n onsigbare lyn met 'n sigbare lyn verbind, moet die eerste strepie aan die sigbare lyn raak _____
6. Wat is 'n skaal? _____
7. Afmetings bestaan uit:
 - a) _____
 - b) _____
 - c) _____
8. Wat beteken die woord '**maatskrywing**' en hoe word dit geteken? _____

9. Hoe word aangedui waar die afmeting begin en eindig? _____

10. Watter meeteenheid word gewoonlik gebruik? _____
11. Wat beteken tweedimensioneel? _____

MEMORANDUM

1. Wat beteken die woord 'konvensies'? **'n Manier om te werk te gaan of iets te doen wat as normaal en korrek aanvaar word**
2. Konvensies sluit die gebruik van **simbole** in
3. Hoe word die buitelyne gewoonlik geteken en hoekom word dit so geteken? **Met dik, donker sterk lyne, want die gee die basiese vorm van die ontwerp**
4. Wat is verborge lyne en hoe word dit geteken? **Dit toon die aspekte van die produk aan wat nie sigbaar is nie en word as kort gebroke lyne geteken**
5. Waar of vals: As 'n onsigbare lyn met 'n sigbare lyn verbind, moet die eerste strepie aan die sigbare lyn raak **Waar**
6. Wat is 'n skaal? **Dis die verhouding tussen die grootte van 'n tekening en die grootte van die werklike voorwerp**
7. Afmetings bestaan uit:
 - a) **Lengte**
 - b) **Breedte**
 - c) **Hoogte**
8. Wat beteken die woord 'maatskrywing' en hoe word dit geteken? **Dis om al die aspekte in die tekening in te sluit wat nodig is om die produk te bou en word geteken met dun, aaneenlopende lyne**
9. Hoe word aangedui waar die afmeting begin en eindig? **Daar word twee lyne geteken wat nie aan die voorwerp raak nie**
10. Watter meeteenheid word gewoonlik gebruik? **mm**
11. Wat beteken tweedimensioneel? **Net die deel van die voorwerp wat gesien kan word**

KWARTAAL 3:**EENHEID 1: Gesondheids-, sosiale en omgewings-verantwoordelikheid: Dwelmmisbruik****TOETS**

1. Wat beteken die volgende woorde?

a) Intrapersoonlike: _____

b) Interpersoonlike: _____

2. Noem 5 soorte dwelms wat wettig is:

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

e) _____

3. Wat is 'onwettige middels'? _____

4. **Voltooi:** Jy kan 'n _____ kry as jy onwettige middels besit of _____ toe gaan, want die middels is baie skadelik en lei tot _____ of selfs die dood

5. Noem 6 onwettige middels wat in Suid-Afrika gebruik word:

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

e) _____

f) _____

6. **Voltooi:** Die gebruik van dagga kan lei tot hart- en _____ en mans onvrugbaar maak. Dit beïnvloed ook mense se _____ tyd. _____ word ook knope, mandies of whites genoem en kom in die vorm van _____. _____ is die grootste mandraxgebruiker in die wêreld
7. Watter dwelm is bekend as die 'liefdesdwelm'? _____
8. Watter dwelms word meeste in die Wes-Kaap aangetref? _____
9. Wat is die simptome as jy aan tik verslaaf is?

10. **Voltooi:** _____ is 'n wit poeier en staan ook bekend as _____, snort of witpoeier. Dit laat jou 'hoog' voel, maar jy gaan daarna in 'n _____. Oor die langtermyn veroorsaak dit _____ - en longsiektes en breinskade. _____ staan ook bekend as 'H' en het dieselfde uitwerking as kokaïen. _____ is 'n heroïen-gebaseerde dwelm en raak ongeveer 70% van die huishoudings in die voorstede van Durban. Nyaope is 'n mengsel van _____ en heroïen en is baie gewild onder die township-jeug
11. Noem 7 liggaamlike veranderinge hoe ons dwelmmisbruik aan 'n persoon kan identifiseer:
- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____

12. Noem 5 emosionele verandering wat ons kan identifiseer as iemand 'n verslaafde is:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____

13. Noem 6 redes hoekom tieners dwelms gebruik:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____

14. Noem 3 faktore van interpersoonlike faktore wat kan lei tot verslawing:

- a) _____
- b) _____
- c) _____

15. Wat is 'beskermende faktore'? _____

16. **Voltooi:** Die vroeë opsporing en _____ is die beste manier om die dwelmprobleem te hanteer. In 2002 het die regering die _____ bewustheidsveldtog geloods. Ke moja beteken '_____'. In 2011 het die regering met 'n _____ plan vir 'n teenmiddelmisbruik-aksieprogram vorendag gekom

17. Noem 7 van die voorkomingsmaatreëls waarop hulle ooreengekom het:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____

SAMPLE

MEMORANDUM

1. Wat beteken die volgende woorde?
 - a) Intrapersoonlike: **Iets binne jouself**
 - b) Interpersoonlike: **Tussen twee of meer mense**
2. Noem 5 soorte dwelms wat wettig is:
 - a) **Medikasie wat deur dokters voorgeskryf word, soos antibiotika**
 - b) **Hoes-, verkoue-, slaap en dieetmedikasie**
 - c) **Kafeïen**
 - d) **Nikotien**
 - e) **Alkoholiese drank**
3. Wat is 'onwettige middels'? **Middels wat mense volgens regeringsverbod nie mag besit nie, want dis gevaarlik vir jou gesondheid**
4. **Voltooi:** Jy kan 'n **boete** kry as jy onwettige middels besit of **tronk** toe gaan, want die middels is baie skadelik en lei tot **verslawing** of selfs die dood
5. Noem 6 onwettige middels wat in Suid-Afrika gebruik word:
 - a) **Dagga**
 - b) **Mandrax**
 - c) **Ecstasy**
 - d) **Tik**
 - e) **Kokaïen**
 - f) **Heroïen**
6. **Voltooi:** Die gebruik van dagga kan lei tot hart- en **longsiektes** en mans onvrugbaar maak. Dit beïnvloed ook mense se **reaksietyd**. **Mandrax** word ook knope, mandies of whites genoem en kom in die vorm van **tablette**. **Suid-Afrika** is die grootste mandraxgebruiker in die wêreld
7. Watter dwelm is bekend as die 'liefdesdwelm'? **Ecstasy**
8. Watter dwelms word meeste in die Wes-Kaap aangetref? **Tik of strooi**
9. Wat is die simptome as jy aan tik verslaaf is? **Gebruikers ly aan intense en baie aggressiewe gemoeds-toestandveranderinge en kry breinskade**

10. **Voltooi:** **Kokaïen** is 'n wit poeier en staan ook bekend as **coke**, snort of witpoeier. Dit laat jou 'hoog' voel, maar jy gaan daarna in 'n **depressie**. Oor die langtermyn veroorsaak dit **hart-** en longsiektes en breinskade. **Heroïen** staan ook bekend as 'H' en het dieselfde uitwerking as kokaïen. **Sugars** is 'n heroïen-gebaseerde dwelm en raak ongeveer 70% van die huishoudings in die voorstede van Durban. Nyaope is 'n mengsel van **dagga** en heroïen en is baie gewild onder die township-jeug

11. Noem 7 liggaamlike veranderinge hoe ons dwelmmisbruik aan 'n persoon kan identifiseer:

- a) **Gewigsverlies**
- b) **Slegte gelaatskleur**
- c) **Kringe onder die oë**
- d) **Rooi oë**
- e) **Aanhoudende hoes of verkoues**
- f) **Aanvalle van duiseligheid**
- g) **Verandering in slaap- en eetgewoontes**
- h) **Veluitslag**
- i) **Konstante moegheid**
- j) **Bewerige hande**
- k) **Ontsteekte neusvleuels en 'n loopneus**
- l) **Rukkerige liggaamsbewegings**
- m) **Agteruitgang in persoonlike higiëne**
- n) **Ruik na alkohol of ander dwelms**

12. Noem 5 emosionele verandering wat ons kan identifiseer as iemand 'n verslaafde is:

- a) **Buie wat wissel van baie gelukkig na depressief**
- b) **Bring al hoe meer tyd alleen deur**
- c) **Persoonlikheidsveranderinge wat wissel van energiek en uitgaande tot depressief en stil**
- d) **Blameer ander vir alles**
- e) **Is heeltemal selfgefokus**
- f) **Het 'n swak selfbeeld**
- g) **Swak oordeelsvermoë**

13. Noem 6 redes hoekom tieners dwelms gebruik:

- a) **Om spanning te verlig**
- b) **Ontspanne te wees**
- c) **Om kalm te bly**
- d) **Om die pyn te verdoof**
- e) **Om te ontsnap**
- f) **Voel nie goed genoeg nie**
- g) **Om eensaamheid weg te neem**
- h) **Om hartseer te stop**

14. Noem 3 faktore van interpersoonlike faktore wat kan lei tot verslawing:

- a) **Groepsdruk**
- b) **Familieomgewing**
- c) **Sosiale en omgewingstoestande**

15. Wat is 'beskermende faktore'? **Dis faktore wat die kans sal verminder dat 'n persoon met middelmisbruik sal eksperimenteer**

16. **Voltooi:** Die vroeë opsporing en **voorkoming** is die beste manier om die dwelmprobleem te hanteer. In 2002 het die regering die **Ke moja-dwelm** bewustheidsveldtog geloods. Ke moja beteken '**dit gaan goed met my sonder dwelms**'. In 2011 het die regering met 'n **vyfjaar** plan vir 'n teenmiddelmisbruik-aksiëprogram vorendag gekom

17. Noem 7 van die voorkomingsmaatreëls waaroor hulle ooreengekom het:

- a) **Strenger wette moet ingestel word om die produksie, voorsiening en gebruik van alkohol te beheer**
- b) **Verhoog die ouderdom waarop alkohol gekoop/gedrink mag word vanaf 18 na 21**
- c) **Beperk tye en weksdae wanneer alkohol wettig verkoop kan word**
- d) **Verminder die aantal alkoholverkooppunte**
- e) **Reguleer en beheer tuisbrouerye in die plattelandse gebiede**
- f) **Stel swaarder vonnisse in vir 'n dwelmverwante oortreding**
- g) **Beheer die advertensie van alkohol**
- h) **Verban borgskappe deur die alkoholbedryf vir sport, ontspanning, kuns en kulturgebeure**

- i) **Gebruik verskillende benaderings tot voorkoming soos programme wat families en skole, asook jeug- en sportontwikkelingsprogramme teiken**
- j) **Verbeter nasorgdienste vir kinders en jongmense**

SAMPLE

NATUURWETENSAPPE

Kennisafdeling 1: LEWENDE EN LEWENDE DINGE

ONDERWERP 2: BIODIVERSITEIT

EENHEID 2: Diversiteit van diere

TOETS

1. Gee die definisie van die volgende woorde:

- a) Gewerweldes: _____
- b) Ongewerweldes: _____
- c) Voelers: _____

2. In watter 5 groepe word gewerwelde diere geklassifiseer?

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

3. Noem 5 onderskeidende eienskappe van die vis:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

4. Vul die ontbrekende woorde in:

Amfibië kan op land leef, maar plant net voort in _____. Hulle kan nie hul eie _____ beheer nie, maar het hitte uit die _____ nodig om hulle warm te hou. Hul lê eiers in _____, wat uitbroei as _____, wat _____ genoem word en deur _____ asemhaal. Volwasse amfibië ontwikkel _____ en kan buite die water leef, want hul kan _____ inasem

5. **Waar of vals:**

- a) Reptiele kan op land en water leef: _____
- b) Reptiele kan hul eie liggaamstemperatuur beheer: _____
- c) Reptiele se velle het skubbe en sommige plekke hare: _____
- d) Reptiele plant voort deur eiers te lê met 'n harde waterdigte dop: _____
- e) Reptiele haal deur lange asem: _____

6. Met wat is 'n voël se vel bedek? _____

7. Wat word die 2 voorste ledemate van 'n voël genoem? _____

8. Noem 2 soorte voëls wat nie kan vlieg nie:

- a) _____
- b) _____

9. Noem 3 soogdiere wat in water leef:

- a) _____
- b) _____
- c) _____

10. Beskryf die temperatuur van soogdiere: _____

11. Met wat is soogdiere se vel bedek? _____

12. Hoe word soogdiere se kleintjies gevoed? _____

13. Hoe word soogdiere se kleintjies gebore? _____

14. Uit watter 2 groepe bestaan die ongewerweldes?

a) _____

b) _____

15. Watter eienskap het alle ongewerweldes? _____

16. Noem 3 voorbeelde van geledpotiges:

a) _____

b) _____

c) _____

17. Wat is 'n ander naam vir 'n harde uitwendige bedekking? _____

18. Uit watter 3 dele bestaan die liggame van geledpotiges?

a) _____

b) _____

c) _____

19. Die liggaamsdele is verdeel in afdelings, wat _____ genoem word

20. Noem die 3 hoofverskille tussen die verskillende klasse geledpotiges:

a) _____

b) _____

c) _____

21. Deur wat word die liggaam van weekdiere bedek? _____

22. In watter 3 dele word die liggaam van weekdiere verdeel?

a) _____

b) _____

c) _____

23. Waarmee voel weekdiere? _____

SAMPLE

MEMORANDUM

1. Gee die definisie van die volgende woorde:
 - a) Gewerweldes: **Diere met 'n ruggraat**
 - b) Ongewerweldes: **Diere sonder 'n ruggraat**
 - c) Voelers: **Tasorgaan om die omgewing waar te neem**

2. In watter 5 groepe word gewerwelde diere geklassifiseer?
 - a) **Visse**
 - b) **Amfibieë**
 - c) **Reptiele**
 - d) **Voëls**
 - e) **Soogdiere**

3. Noem 5 onderskeidende eienskappe van die vis:
 - a) **Visse is waterwerweldiere – hulle leef in water**
 - b) **Hulle kan nie hul eie liggaamstemperatuur beheer nie**
 - c) **Hulle het die hitte uit die omgewing nodig om hul liggaam warm te hou**
 - d) **Die vel is gewoonlik met skubbe bedek**
 - e) **Hulle ledemate het in vinne verander om te kan swem**
 - f) **Hulle haal asem deur kieuë**
 - g) **Hulle lê eiers wat in water moet wees**

4. **Vul die ontbrekende woorde in:**

Amfibieë kan op land leef, maar plant net voort in **water**. Hulle kan nie hul eie **liggaamstemperatuur** beheer nie, maar het die hitte uit die **omgewing** nodig om hulle warm te hou. Hul lê eiers in **water**, wat uitbroei as **larwes**, wat **paddavissies** genoem word en deur **kieuë** asemhaal. Volwasse amfibieë ontwikkel **longe** en kan buite die water leef, want hul kan **lug** inasem.

5. **Waar of vals:**

- a) Reptiele kan op land en water leef: **Waar**
- b) Reptiele kan hul eie liggaamstemperatuur beheer: **Vals, hulle het hitte uit die omgewing nodig om hulle warm te hou**
- c) Reptiele se velle het skubbe en sommige plekke hare: **Vals, die vel het skubbe maar geen hare of vere nie**
- d) Reptiele plant voort deur eiers te lê met 'n harde waterdigte dop: **Waar**
- e) Reptiele haal deur longe asem: **Waar**

6. Met wat is 'n voël se vel bedek? **Vere**

7. Wat word die 2 voorste ledemate van 'n voël genoem? **Vlerke**

8. Noem 2 soorte voëls wat nie kan vlieg nie:

- a) **Pikkewyne**
- b) **Volstruise**

9. Noem 3 soogdiere wat in water leef:

- a) **Walvisse**
- b) **Dolfyne**
- c) **Robbe**

10. Beskryf die temperatuur van soogdiere: **Konstant**

11. Met wat is soogdiere se vel bedek? **Hare of pels**

12. Hoe word soogdiere se kleintjies gevoed? **Melk van die moeder soogdier**

13. Hoe word soogdiere se kleintjies gebore? **Lewend**

14. Uit watter 2 groepe bestaan die ongewerweldes?

- a) **Geleedpotiges**
- b) **Weekdiere**

15. Watter eienskap het alle ongewerweldes? **Hulle het nie 'n inwendige skelet met 'n ruggraat nie**

16. Noem 3 voorbeelde van geleedpotiges:

- a) **Sprinkane, krap, bosluis, skerpioen, skoenlapper, kreef**
- b) **Vlieg**
- c) **Spinnekoppe**

17. Wat is 'n ander naam vir 'n harde uitwendige bedekking? **Eksoskelet**

18. Uit watter 3 dele bestaan die liggame van geledpotiges?

- a) **Kop**
- b) **Borsstuk**
- c) **Agterlyf**

19. Die liggaamsdele is verdeel in afdelings, wat **segmente** genoem word

20. Noem die 3 hoofverskille tussen die verskillende klasse geledpotiges:

- a) **Die aantal liggaamsverdelings**
- b) **Die aantal pote**
- c) **Die aantal voelers**

21. Deur wat word die liggaam van weekdiere bedek? **Met 'n skulp**

22. In watter 3 dele word die liggaam van weekdiere verdeel?

- a) **Kop**
- b) **Spiervoet**
- c) **Ingewandsmassa**

23. Waarmee voel weekdiere? **Tentakels**

KWARTAAL 3:**ONDERWERP 5: BEVOLKINGSGROEI EN -VERANDERING****EENHEID 2: Faktore wat geboorte- en sterftesyfers beïnvloed****TOETS**

1. Gee die definisie van die volgende woorde:

a) Parasiete: _____

b) Dehidrasie: _____

c) Elektroliete: _____

2. Watter pandemie het in die 18de en 19de eeu baie sterftes veroorsaak? _____

3. Noem 4 siektes wat nog steeds die geboortesyfer beïnvloed?

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

4. Wat was 'n ander naam vir Die Swart Dood? _____

5. Hoe is die Swart Dood oorgedra? _____

6. **Voltooi:** Kinderpokke is 'n akute aansteeklike _____ siekte met koors en sweertjies wat permanente letsels laat. Dit het in 1713 by die _____ in die Kaap uitgebreek wat deur die bemanning van 'n _____ skip uit die Ooste na die Kaap gebring. Die pokke het die inheemse _____-mense amper heeltemal uitgewis, want hulle het minder weerstand teen die siekte gehad

7. Watter deel in die liggaam tas MIV en vigs aan? _____

8. Hoeveel mense het teen 2005 al van MIV en vigs gesterf? _____

9. Hoe word TB versprei? _____

10. Hoeveel lande is hoë risiko lande wat tering betref? _____

11. Watter siekte wat deur 'n infeksie in die maag en ingewande veroorsaak word, veroorsaak dehidrasie?

12. Noem 3 hoofkategorieë wat diarree veroorsaak?

a) _____

b) _____

c) _____

13. Ontwikkelde lande het gewoonlik lae geboortesyfers, lae sterftekoers en 'n hoë lewensverwagting. Wat is die redes daarvoor?

a) _____

b) _____

14. In sommige lande word kinders as _____ en statussimbole beskou en om baie kinders te hê dui op

15. Konflik en oorloë laat die geboortesyfer afneem en die sterftesyfer toeneem, om die volgende redes:

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

e) _____

16. Watter lande het pro-geboortebeleid ingestel omdat die geboortesyfers te laag was?

a) _____

b) _____

c) _____

17. Watter lande het 'n te hoë geboortesifer gehad en teengeboortebeleid ontwikkel?

a) _____

b) _____

18. Watter beleid het China in 1978 ingestel ten opsigte van geboortes? _____

19. Wat was die doel van die eenkindbeleid? _____

MEMORANDUM

1. Gee die definisie van die volgende woorde:
 - a) Parasiete: **Verwys na 'n organisme wat in of op 'n ander organisme leef en voedingstowwe ten koste van die gasheer bekom**
 - b) Dehidrasie: **Verlies aan 'n groot volume water uit die liggaam**
 - c) Elektroliete: **Dele in die menslike selle wat die selle in staat stel om behoorlik te funksioneer**
2. Watter pandemie het in die 18de en 19de eeu baie sterftes veroorsaak? **Die Swart Dood**
3. Noem 4 siektes wat nog steeds die geboortesyfer beïnvloed?
 - a) **MIV en Vigs**
 - b) **Tuberkulose (TB)**
 - c) **Malaria**
 - d) **Diarree**
4. Wat was 'n ander naam vir Die Swart Dood? **Builepes**
5. Hoe is die Swart Dood oorgedra? **Deur vlooië op swart rotte**
6. **Voltooi:** Kinderpokke is 'n akute aansteeklike **virale** siekte met koors en sweertjies wat permanente letsels laat. Dit het in 1713 by die **verversingstasie** in die Kaap uitgebreek wat deur die bemanning van 'n **Hollandse** skip uit die Ooste na die Kaap gebring. Die pokke het die inheemse **Khoisan**-mense amper heeltemal uitgewis, want hulle het minder weerstand teen die siekte gehad
7. Watter deel in die liggaam tas MIV en vigs aan? **Die immuunstelsel**
8. Hoeveel mense het teen 2005 al van MIV en vigs gesterf? **Meer as 25 miljoen mense**
9. Hoe word TB versprei? **Deur die lug, deur 'n bakterie wanneer iemand met TB hoë of nies**
10. Hoeveel lande is hoë risiko lande wat toring betref? **22**
11. Watter siekte wat deur 'n infeksie in die maag en ingewande veroorsaak word, veroorsaak dehidrasie? **Diarree**
12. Noem 3 hoofkategorieë wat diarree veroorsaak?
 - a) **Onveilige water**
 - b) **Onvoldoende sanitasie**
 - c) **Swak higiëne**

13. Ontwikkelde lande het gewoonlik lae geboortesifers, lae sterftekoeers en 'n hoë lewensverwagting. Wat is die redes daarvoor?
- Mense het goeie onderwys en toegang tot gesondheidsgeriewe en hulle is bewus van voorbehoeding en gesinsbeplanning, wat die geboortesyfer laag hou**
 - As gevolg van goeie sanitasie, goed geboude huise en goeie diëte word dodelike siektes beperk en meer as 6% van die bevolking bereik die ouderdom van 75 jaar en hoër**
14. In sommige lande word kinders as **bates** en statussimbole beskou en om baie kinders te hê dui op **rykdom**
15. Konflik en oorloë laat die geboortesyfer afneem en die sterftesyfer toeneem, om die volgende redes:
- Baie mans is weg van die huis as hulle as soldate veg**
 - Baie soldate sneuwel in die oorlog**
 - Baie burgerlikes sterf ook in konflik en oorloë**
 - Daar is ook gruweldade, soos volksmoorde**
 - Konflik en oorloë vernietig infrastruktuur en hulpbronne wat tot hongersnood, siektes en sterftes onder die burgerlike bevolking lei**
16. Watter lande het pro-geboortebelide ingestel omdat die geboortesyfers te laag was?
- Frankryk**
 - Spanje**
 - Italië**
17. Watter lande het 'n te hoë geboortesyfer gehad en teengeboortebelide ontwikkel?
- China**
 - Indië**
18. Watter beleid het China in 1978 ingestel ten opsigte van geboortes? **Die eenkindbeleid**
19. Wat was die doel van die eenkindbeleid? **Om maatskaplike, ekonomiese en omgewingsprobleme te verminder**

EKONOMIESE EN BESTUURWETENSAPPE**KWARTAAL 1****ONDERWERP 4: FORMELE EN INFORMELE BESIGHEDE****EENHEID 1: Formele en informele besighede****TOETS**

1. Verduidelik die betekenis van die volgende woorde:

- a) Sektore: _____
- b) Informele besigheid: _____
- c) Belasting: _____

- d) Landelike gebiede: _____
- e) Winsgrens: _____
- f) Groothandelaar: _____

- g) BTW: _____
- h) Mikro-onderneming: _____
- i) KMMO: _____
- j) Aandele: _____

2. Wat verskaf 'n besigheid? _____

3. Besighede wissel van 'n eenmansaak tot 'n groot _____

4. Noem 'n multinasionale korporasie: _____

5. Noem die twee sektore waaruit Suid-Afrika se ekonomie bestaan:

- a) _____
 b) _____

6. Hoekom is 'n informele besigheid maklik om te stig?

- a) _____
 b) _____
 c) _____
 d) _____
 e) _____
 f) _____

7. Aan wie verkoop die informele besigheid gewoonlik hul goedere? _____

8. Watter opleiding het jy nodig om 'n informele besigheid te begin? _____

9. Is die winsgrens van 'n informele besigheid hoog of laag? _____

10. Wat is 'n formele besigheid? _____

11. Wat moet 'n formele besigheid by die plaaslike owerheid kry voor die besigheid kan begin?

12. 'n Formele besigheid moet vir _____ registreer om belasting te betaal op hulle _____, daarom moet rekords gehou word van alle _____

13. Waar kry jy gewoonlik formele besighede? _____

14. Watter reëls moet 'n besigheid nakom wat kos verkoop? _____

15. Hoe word besighede gegroepeer? _____
16. Hoeveel werknemers het 'n mikro-besigheid? _____
17. Hoeveel werknemers het 'n klein besigheid? _____
18. **Voltooi:** _____ besighede is formele besighede met tot 200 mense in diens en word gewoonlik deur 'n _____ bedryf. Hulle kan streeks- of _____ takke hê en hulle kan goedere aan klante regoor die land verkoop
19. Watter besighede word KMMO's genoem? _____
20. Deur wie word groot besighede besit? _____
21. Hoe word 'n groot besigheid bedryf? _____
22. Noem 3 voorbeelde van groot maatskappye:
- a) _____
 - b) _____
 - c) _____

MEMORANDUM

1. Verduidelik die betekenis van die volgende woorde:
 - a) Sektore: **Afdelings of dele**
 - b) Informele besigheid: **'n Besigheid wat nie deur die regering gereguleer of beheer word nie**
 - c) Belasting: **'n Betaling aan die regering om vir die voorsiening van goedere en dienste te betaal wat nodig is om die land te bestuur**
 - d) Landelike gebiede: **Plattelandse gebiede waar mense woon en werk**
 - e) Winsgrens: **Die bedrag wat by die aankoopprys gesit word om die verkoopprijs te bepaal**
 - f) Groothandelaar: **'n Besigheid wat goedere in groot hoeveelhede by vervaardigers aankoop en dan in kleiner hoeveelhede aan ander winkels of klante verkoop**
 - g) BTW: **Belasting wat betaal word op die goedere en dienste wat jy koop**
 - h) Mikro-onderneming: **'n Baie klein, informele besigheid met minder as vyf mense in diens**
 - i) KMMO: **'n Letternaam vir klein, medium en mikro-ondernemings**
 - j) Aandele: **Gelyke dele van 'n besigheid wat deur die publiek gekoop kan word**
2. Wat verskaf 'n besigheid? **Goedere en dienste wat verbruikers nodig het om in hulle behoeftes en begeertes te voorsien**
3. Besighede wissel van 'n eenmansaak tot 'n groot **multinasionale korporasie**
4. Noem 'n multinasionale korporasie: **Die Suid-Afrikaanse Brouerye**
5. Noem die twee sektore waaruit Suid-Afrika se ekonomie bestaan:
 - a) **Formele sektor**
 - b) **Informele sektor wat bestaan uit 2 miljoen mikro-ondernemings**
6. Hoekom is 'n informele besigheid maklik om te stig?
 - a) **Hulle hoef nie reëls na te kom soos formele besighede nie**
 - b) **Hulle word nie deur die owerheid gemonitor nie**
 - c) **Betaal nie belasting nie**
 - d) **Hulle hou nie akkurate rekeningkundige rekords nie**
 - e) **Hulle het nie gewoonlik 'n kantoor nodig nie en kan van 'n sypaadjie bedryf word**
 - f) **Die eienaar bestuur dikwels sommer self die besigheid**

7. Aan wie verkoop die informele besigheid gewoonlik hul goedere? **Aan relatiewe arm mense**
8. Watter opleiding het jy nodig om 'n informele besigheid te begin? **Geen of baie min**
9. Is die winsgrens van 'n informele besigheid hoog of laag? **Laag**
10. Wat is 'n formele besigheid? **Dis 'n besigheid wat op een of ander manier deur die regering beheer word**
11. Wat moet 'n formele besigheid by die plaaslike owerheid kry voor die besigheid kan begin? **'n Handelslisensie**
12. 'n Formele besigheid moet vir **belasting** registreer om belasting te betaal op hulle **wins**, daarom moet rekords gehou word van alle **besigheidstransaksies**
13. Waar kry jy gewoonlik formele besighede? **In dorpe of stede met 'n vaste adres, soos 'n winkel of kantoor**
14. Watter reëls moet 'n besigheid nakom wat kos verkoop? **Gesondheidsreëls**
15. Hoe word besighede gegroepeer? **Volgens hulle grootte**
16. Hoeveel werknemers het 'n mikro-onderneming? **Minder as vyf**
17. Hoeveel werknemers het 'n klein besigheid? **Tussen 5 en 50**
18. **Voltooi:** **Mediumgroot**besighede is formele besighede met tot 200 mense in diens en word gewoonlik deur 'n **bestuurder** bedryf. Hulle kan streeks- of **nasionale** takke hê en hulle kan goedere aan klante regoor die land verkoop
19. Watter besighede word KMMO's genoem? **Klein, mediumgroot- en mikro-ondernemings**
20. Deur wie word groot besighede besit? **Deur 'n groot aantal mense met aandele in die besigheid**
21. Hoe word 'n groot besigheid bedryf? **Hulle koop en verkoop op groot skaal. Hulle het honderde werkers in diens en het dikwels kantore en takke in meer as een stad of land**
22. Noem 3 voorbeelde van groot maatskappye:
 - a) **Banke**
 - b) **Klerevervaardigers**
 - c) **Mynmaatskappye**